

موسسه تحقیقات کشاورزی اسلامی
جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور

کلکسیون‌های کشت پرکاریوت‌های مرتبط با گیاهان، گنجینه‌های ارزشمند علم و فن آوری

دکتر علی علیزاده علی‌آبادی

۱۳۸۹ زمستان

موسسه تحقیقات کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
وزارت جهاد کشاورزی

کلکسیون‌های کشت پرورکاریوت‌های مرتبط با گیاهان، گنجینه‌های ارزشمند علم و فن آوری

دکتر علی علیزاده علی‌آبادی

زمستان ۱۳۸۹

-	علیزاده علی‌آبادی، علی، ۱۳۴۰ :	سرشناسه
---	--------------------------------	---------

عنوان و نام پدیدآور :	کلکسیون‌های کشت پروکاریوت‌های مرتبط با گیاهان: گنجینه‌های ارزشمند علم و فن آوری / علی علیزاده‌علی‌آبادی.
مشخصات نشر :	تهران: مؤسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری :	۷۶۴ ص.: مصور، جدول
فروست :	گیاه‌پزشکی : ۱.
شابک :	ذخایر ژنتیکی و رده بندی ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۱۶-۰۶-۵
وضعیت فهرست نویسی :	فیپا
یادداشت :	واژه نامه
موضوع :	پروکاریوت‌های بیماری‌زای گیاهان - جمع آوری
موضوع :	گیاهان -- بیماری‌ها و عوامل بیماری زا
رده بندی کنگره :	۱۳۸۹/۸ک/۷۲۱SB
رده بندی دیوبی :	۶۳۲/۳
شماره کتابشناسی ملی :	۲۷۰۴۰۲۲
	۲۲۰۳۰۰۴
	کد پیگیری

ISBN: 978-600-5916-06-5

۹۷۸-۶۰۰-۵۹۱۶-۰۶-۵: شابک

کلکسیون‌های کشت پروکاریوت‌های مرتبط با گیاهان (گنجینه‌های ارزشمند علم و فن آوری)

نگارنده: علی علیزاده‌علی‌آبادی

ناشر: مؤسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور

کمیته انتشارات: حسن عسکری، ابراهیم ابراهیمی، فرامرز علی‌نیا، رسول زارع، شهاب منظروی، محسن مروتی، عباس حسینی نژاد، اسکندر زند، محمدرضا ملک‌زاده، منصوره میر ابوالفتحی

قطع: وزیری

صحفه آرا: علی علیزاده‌علی‌آبادی

چاپ اول: ۱۳۸۹

حق چاپ © محفوظ است.

مسئولیت صحبت مطالب با نگارنده است

نشانی: بزرگراه شهید چمران، خیابان یمن، پلاک ۱۹۲

کد پستی: ۱۹۳۹۵، صندوق پستی: ۱۴۵۴، ۲۲۴۰۳۶۹۱، تلفن: ۰۲۲۴۰۳۰۱۲-۱۶

www.irip22403012-16.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
پیش‌گفتار	۱
مقدمه و تاریخچه	۳
اهمیت و نقش کلکسیون کشت باکتری‌های مرتبط با گیاهان	۶
ارتباطات بین‌المللی کلکسیون‌های کشت	۱۲
برخی از کلکسیون‌های کشت در زمینه‌های گیاه‌پزشکی و کشاورزی	۱۹
۱- کلکسیون ملی باکتری‌های بیماری‌زای گیاهان	۱۹
۲- کلکسیون بین‌المللی کشت میکرووارگانیسم‌ها	۲۱
۳- کلکسیون فرانسوی باکتری‌های بیماری‌زای گیاهان	۲۱
۴- کلکسیون‌های مشترک میکرووارگانیسم‌های بلژیک	۲۲
خدمات کلکسیون‌های مشترک میکرووارگانیسم‌های بلژیک	۲۳
موضوع‌های تحقیقاتی مورد اجراء در کلکسیون میکرووارگانیسم‌های بلژیک	۲۳
۵- کلکسیون ملی میکرووارگانیسم‌های صنعتی و کشاورزی مجارستان	۲۴
۶= مرکز کلکسیون کشت میکروبیولوژی استرالیا	۲۵
۷- کلکسیون کشت کشاورزی کره	۲۵
۸- کلکسیون‌های کشت میکروبی (غیر پزشکی) فدراسیون روسیه	۲۶
بانک‌های ژن	۲۶
۱- بانک اطلاعات DNA ژاپن	۲۷
۲- بانک اطلاعاتی توالی نوکلئوتیدی آزمایشگاه بیولوژی مولکولی اروپایی	۲۷
۳- بانک ژن مرکز ملی اطلاعات بیوتکنولوژی	۲۸
کلکسیون‌های اختصاصی (Specialized collections)	۲۹
۱- مرکز کلکسیون ملی بیمارکرهای سویا	۲۹
۲- کلکسیون نماتد امریکا	۲۹
۳- کلکسیون کشت قارچ‌های بیماری‌زای حشرات سرویس تحقیقات کشاورزی	۲۹
۴- کلکسیون ملی کشت قارچ‌های امریکا	۲۹
۵- کلکسیون کشت مرکز تحقیقات فوزاریوم	۲۹

۳۰	۶- کلکسیون کشت سرویس تحقیقات کشاورزی آمریکا
۳۱	خدمات و وظایف کلکسیون‌ها
۳۲	کلکسیون‌های کشت جهان از نگاه آمار
۳۲	تعداد کلکسیون‌های ثبت شده در دنیا بر اساس نوع حمایت مالی از آن‌ها
۳۲	تعداد و نوع کشت‌های موجود در کلکسیون‌های کشت ثبت شده در دنیا
۳۳	تعداد گونه و زیر گونه‌های کشت‌های موجود در کلکسیون‌های کشت
۳۳	انواع خدمات ارائه شده توسط کلکسیون‌های کشت
۳۴	تعداد کلکسیون‌های کشت ثبت شده و کشت‌های موجود در آنها
۳۵	تعداد کلکسیون‌های کشت ثبت شده در دنیا به تفکیک هرکشور
۳۶	فهرست تعدادی از مهم‌ترین کلکسیون‌های ذخایر میکروبی
۳۸	حوزه‌ی فعالیت‌های کلکسیون ملی پروکاریوت‌های مرتبط با گیاهان
۳۸	باکتری‌های مفید مرتبط با گیاهان
۴۰	باکتری‌های محلول‌کننده‌ی فسفر
۴۲	باکتری‌های بیماری‌زای گیاهان
۴۴	بحث و جمع‌بندی
۴۶	فهرست نام کلکسیون‌های کشت به تفکیک هر کشور
۶۰	ضمائمه
۶۱	منابع مورد استفاده

فهرست جداول و شکل‌ها

صفحه	فهرست جداول
۵	جدول ۱ : منابع موجود در کلکسیون کشت‌های استاندارد آمریکا (مرتبط با گیاه‌پزشکی)
۲۴	جدول ۲ : تعداد سوش‌های موجود در کلکسیون ملی میکروارگانیسم‌های صنعتی و کشاورزی مجارستان (NCAIM) به تفکیک انواع میکروارگانیسم‌ها و سال‌های مختلف.
۳۵	جدول ۳ : تعداد سوش‌های پاتنت موجود در کلکسیون ملی میکروارگانیسم‌های صنعتی و کشاورزی مجارستان (NCAIM) به تفکیک انواع میکروارگانیسم‌ها.
۳۲	جدول ۴ : تعداد و نوع کشت‌های موجود در کلکسیون‌های ثبت شده در دنیا
۴۳	جدول ۵ : تعداد گونه و زیرگونه‌های کشت‌های موجود در کلکسیون‌های کشت ثبت شده در دنیا تا تاریخ ۳۱ ژانویه ۲۰۱۰
۴۳	جدول ۶ : انواع خدمات ارائه شده توسط کلکسیون‌های کشت ثبت شده در دنیا تا تاریخ ۳۱ ژانویه ۲۰۱۰ :
۴۴	جدول ۷ : تعداد کلکسیون‌های کشت ثبت شده و کشت‌های موجود در آن‌ها به تفکیک قاره تا تاریخ ۳۱ ژانویه ۲۰۱۰
۳۵	جدول ۸ : تعداد کلکسیون‌های کشت ثبت شده در دنیا به تفکیک هرکشور
۳۶	جدول ۹ : فهرست تعدادی از مهم‌ترین کلکسیون‌های ذخایر میکروبی (microbial resource collection) به همراه نشانی و شمار تقریبی موجودات نگهداری شده
۴۰	جدول ۱۰ : برخی از جنس‌های باکتری‌های همزیست ثبت‌کننده‌ی ازت خارج از خانواده‌ی Rhizobiaceae که روی ریشه‌های گیاهان خانواده‌ی لگومینوز ایجاد گره می‌کنند
۴۶	جدول ۱۱ : فهرست نام کلکسیون‌های کشت به تفکیک هر کشور

فهرست شکل‌ها

۱۴	شکل ۱ : نقشه‌ی مراکز ذخایر میکروبی یونسکو
۴۰	شکل ۲ : گره‌های ایجاد شده بر روی ریشه‌ی گیاهان شبدر، نخدود و سویا (از راست به چپ) توسط باکتری ریزوپیوم
۴۱	شکل ۳ : پرگه‌های باکتری سودوموناس فلورسانس بر روی محیط کشت جامد
۴۳	شکل ۴ : علائم بیماری آتشک سیب و پرگنه‌های باکتری عامل آن
۴۳	شکل ۵ : علائم بیماری‌های شانکر باکتریایی، جاروک و میوه سبز مرکبات
۴۳	شکل ۶ : علائم بیماری‌های بلاست معمولی لوپیا، شانکر صنوبر و پژمردگی سیب زمینی